

ΣΧΟΛΗ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

FACULTY OF BUSINESS, ECONOMICS AND
SOCIAL SCIENCES

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
DEPARTMENT OF BUSINESS ADMINISTRATION

ΤΟΜΕΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
UNIT OF SOCIAL POLICY

**ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**

**Υπόμνημα προς την Ομάδα Εργασίας του Υπουργείου
Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων για την
επεξεργασία προτάσεων για την αναδιάρθρωση της
Επικουρικής Ασφάλισης στην Ελλάδα**

Αιγάλεω, 26 Σεπτεμβρίου 2019

Α. Το Ερευνητικό Εργαστήριο Κοινωνικής Διοίκησης του ΠΑΔΑ

Το Ερευνητικό Εργαστήριο Κοινωνικής Διοίκησης ιδρύθηκε τον Απρίλιο του 2019 με την υπ. αρ. 16142/2.4.2019 απόφαση του Προέδρου της Διοικούσας Επιτροπής του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής για την ίδρυση του Εργαστηρίου με τίτλο «Ερευνητικό Εργαστήριο Κοινωνικής Διοίκησης - ΕΕΚΔ» στον Τομέα Κοινωνικής Πολιτικής του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων της Σχολής Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και τον καθορισμό του Εσωτερικού Κανονισμού του (ΦΕΚ 1349/τ' Β/19.4.2019).

Αποτελεί μία ερευνητική μονάδα του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής χωρίς νομική προσωπικότητα, που λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου 4485/2017 (ΦΕΚ 114/τ. Α'/4-8-2017) «*Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις*», όπως ισχύει.

Το Εργαστήριο εξυπηρετεί εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες στο γνωστικό αντικείμενο της Κοινωνικής Διοίκησης (Social Administration), αξιοποιώντας σύγχρονες διεπιστημονικές προσεγγίσεις από τους κλάδους του Δικαίου, της Κοινωνικής Πολιτικής, της Πολιτικής Επιστήμης, της Οργάνωσης και Διοίκησης, των Οικονομικών, των Επιστημών Υγείας και της Πληροφορικής και Επικοινωνίας.

Οι προτεραιότητες του Εργαστηρίου αφορούν τα ακόλουθα θεματικά πεδία:

- α) Κοινωνική Ασφάλιση
- β) Κοινωνική Πρόνοια
- γ) Κοινωνική Ένταξη
- δ) Υγεία και Ψυχική Υγεία
- ε) Απασχόληση - Εργασιακές Σχέσεις
- στ) Εκπαίδευση
- ζ) Επαγγελματική Κατάρτιση και Δια Βίου Μάθηση
- η) Επαγγελματική Ασφάλιση
- θ) Κοινωνική Οικονομία και Κοινωνική Επιχειρηματικότητα
- ι) Κοινωνική Στέγαση.

Διευθυντής του Εργαστηρίου έχει εκλεγεί ο Δρ. Γαβριήλ Αμίτσις, Καθηγητής Δικαίου Κοινωνικής Ασφάλειας του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής (τηλ.: 6973207806, e-mail: amitsis@otenet.gr).

B. Η «ολιστική» προσέγγιση της μεταρρύθμισης της Επικουρικής Ασφάλισης στην Ελλάδα

Υπό το πρίσμα των κρίσιμων διαρθρωτικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει το δημόσιο **Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας** (Εθνικό Σύστημα Υγείας, Εθνικό Σύστημα Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Εθνικό Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης) επισημαίνουμε - ως μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας της χώρας - την ανάγκη εκπόνησης μίας **Εθνικής Στρατηγικής** (θα συνοδεύεται από σχετικό **Σχέδιο Δράσης**) για την ανάπτυξη ενός βιώσιμου **μοντέλου τριών πυλώνων συνταξιοδοτικής προστασίας** στην Ελλάδα, το οποίο:

- θα λαμβάνει υπόψη την υφιστάμενη κατάσταση στα πεδία της οικονομίας, της αγοράς εργασίας και της κοινωνικής προστασίας
- θα αναγνωρίζει και θα ιεραρχεί τις μελλοντικές προκλήσεις
- θα αξιοποιεί καλές πρακτικές άλλων χωρών της Ευρωπαϊκής Περιφέρειας
- θα χρησιμοποιεί διεθνή χρηματοδοτικά εργαλεία ωρίμανσης και καλής διακυβέρνησης
- δεν θα προσβάλλει το σχετικό κεκτημένο της Ευρωπαϊκής Ένωσης¹.

Η Εθνική Στρατηγική μπορεί να διαρθρώνεται σε θεματικές Στρατηγικές, όπως η **Στρατηγική για την Επικουρική Ασφάλιση**, που αποτελεί ήδη αντικείμενο της Ομάδας Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων για την επεξεργασία προτάσεων για την αναδιάρθρωση της Επικουρικής Ασφάλισης στην Ελλάδα.

Γ. Κρίσιμα ζητήματα μίας Θεματικής Στρατηγικής Επικουρικής Ασφάλισης στην Ελλάδα

Ζήτημα Νο. 1. Που πρέπει να στηριχθεί μία θεματική Στρατηγική Επικουρικής Ασφάλισης;

α) Στη συστηματική αποτύπωση κοινωνικών και δημογραφικών χαρακτηριστικών των πληθυσμών αναφοράς (παλαιοί και νέοι ασφαλισμένοι, συνταξιούχοι)

---

¹ Βλ. ιδίως Οδηγία 2009/138 σχετικά με την *ανάληψη και την άσκηση δραστηριοτήτων ασφάλισης και αντασφάλισης*, Οδηγία 2011/89, Οδηγία 2016/99 σχετικά με την *διανομή ασφαλιστικών προϊόντων*, Οδηγία 2016/2341 «*Για τις δραστηριότητες και την εποπτεία των ιδρυμάτων επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών*» και Κανονισμός 1238/2019 σχετικά με τη θέσπιση *Πανευρωπαϊκού Ατομικού Συνταξιοδοτικού Προϊόντος*.

β) Στην εξωτερική αξιολόγηση του υφιστάμενου θεσμικού, οργανωτικού και χρηματοδοτικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία της δημόσιας επικουρικής ασφάλισης (με βάση τυποποιημένες αρχές, κριτήρια και δείκτες)

γ) Στην καταγραφή και αξιοποίηση των παραστάσεων των άμεσα ενδιαφερομένων (εργοδότες, εργαζόμενοι και συνταξιούχοι) και των εισηγήσεων των αντιπροσωπευτικών Ενώσεων της Επαγγελματικής και της Ιδιωτικής Ασφάλισης

δ) Στην αξιοποίηση επιχειρησιακών πρωτοβουλιών Διεθνών Οργανισμών για την τεκμηρίωση σεναρίων αναμόρφωσης των εθνικών συνταξιοδοτικών συστημάτων

ε) Στην αξιοποίηση καλών πρακτικών άλλων χωρών της Ευρωπαϊκής Περιφέρειας².

Ζήτημα Νο. 2. Ποιοί μπορεί να είναι οι κύριοι άξονες της Στρατηγικής;

α) Η θεσμική φύση της Επικουρικής Ασφάλισης (υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση που καλύπτει τυποποιημένους κινδύνους³, υποχρεωτική επαγγελματική ασφάλιση, προαιρετική επαγγελματική ασφάλιση, προαιρετική ιδιωτική ασφάλιση, μεικτά μοντέλα)

β) Οι λειτουργίες της Επικουρικής Ασφάλισης σε σχέση με την Κύρια Ασφάλιση (καθολικότητα κάλυψης των ασφαλισμένων στον ΕΦΚΑ, επιλεκτικότητα ανάλογα με τον επαγγελματικό κλάδο)

γ) Τα ασφαλιστέα πρόσωπα (παλαιοί - νέοι ασφαλισμένοι)

δ) Οι παροχές της Επικουρικής Ασφάλισης⁴

ε) Οι προϋποθέσεις χορήγησης των παροχών

στ) Το οργανωτικό (μοντέλα, διαδικασίες, ανθρώπινοι πόροι) πλαίσιο

ζ) Το χρηματοδοτικό (πηγές) και διαχειριστικό πλαίσιο (δημόσιο / ιδιωτικό)

η) Το επικοινωνιακό πλαίσιο (διάχυση και δημοσιότητα).

---

² Βλ. ενδεικτικά *The UK Money and Pensions Service* (<https://moneyandpensionservice.org.uk>) και *A Strategy for an Adequate and Sustainable Maltese Pension System* (<https://socialsecurity.gov.mt> > Pensions Report).

³ Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με τη ρητή διάταξη του άρθρου 74 του Ν. 4387/2016 «Σκοπός του ΕΤΕΑΕΠ είναι: α. η παροχή μηνιαίας επικουρικής σύνταξης λόγω γήρατος, αναπηρίας και θανάτου στους δικαιούχους ασφαλισμένους και β. η καταβολή εφάπαξ παροχών στους δικαιούχους ασφαλισμένους».

⁴ Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με τη ρητή διάταξη της παρ. 5 του άρθρου 2 του Ν. 4387/2016 «Το κράτος έχει πλήρη εγγυητική υποχρέωση για το σύνολο των ασφαλιστικών παροχών».